

GRR

BIULETYN informacyjny

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK
LIPIEC — SIERPIEŃ 1964 Nr 66 — 67

w numerze :		str.
● IX Plenum ZG PTTK	1	1
● Uchwała o współdziałaniu ZMS i PTTK	3	3
● Pleum Komisji Młodzieżowej ZG PTTK	4	4
● Wytoczne o współdziałaniu z Ministerstwem Oświaty	5	5
● Tymczasowy regulamin Rady Opiekunów SKKT	6	6
● PTTK-owski Czyn XX-lecia	7	7
● Lista odznaczonych	7	7
● Plenum Komisji turystyki pieszej	11	11

MINISTER OŚWIATY W. TUŁODZIECKI i I SEKRETARZ KC ZMS M. RENKE NA IX PLENUM ZG PTTK

W dniach 3—4 lipca 1964 r. odbyło się plenarne zebranie PTTK, któremu przewodniczył prezes Piotr Czerwinski. Pierwszy dzień obrad w Zegrzynku poświęcony był omówieniu zagadnień przewodnickich w Towarzystwie oraz rozwojowi turystyki wśród młodzieży i współdziałaniu z ZMS. W części dotyczącej spraw młodzieży brali udział: Minister Oświaty Wacław Tułodziecki oraz I Sekretarz KC ZMS Marian Renke. Sekretarz Rady Sportu i Turystyki KC ZMS M. Jaroszewski i Dyrektor Departamentu w Ministerstwie Oświaty Jerzy Żołnierkiewicz.

W drugim dniu obrad w oddziale zakładowym PTTK w Ursusie pod Warszawą plenum omówiło działalność PTTK w Okręgu Mazowieckim.

Analiza sytuacji w dziedzinie przewodnictwa dokonał kol. F. Kanclerz. Była to pierwsza wszechstronna analiza przeprowadzona przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK. Jak wykazał referat oraz materiały sprawozdawcze wzbogacone dyskusją — jednolity system przewodnictwa stworzony i prowadzony przez PTTK daje możliwość właściwego przygotowania kadry przewodnickiej i prawidłowego szkolenia. Oczywiście tu i ówdzie mogą występować braki lub niedociągnięcia, ogólny kierunek działania jest jednak prawidłowy.

Dyskusja toczyła się wokół głównego problemu: pilot-przewodnik. Liczni mówcy wykazali, że tylko przewodnik może w pełni zabezpieczyć programowo-wychowawczą rolę wycieczki turystycznej, tylko przewodnik może realizować zadania stojące przed współ-

czesnym krajoznawstwem. Tak więc pilot nie może zastępować przewodnika, natomiast trzeba uczynić wszystko, aby piloci drogą odpowiednich kursów i podnoszenia swych kwalifikacji nabywali uprawnień przewodnickich.

Niezależnie od spraw warsztatowych przewodnictwa dyskutowanych podczas plenarnego zebrania ZG PTTK, omawiano bardzo szeroko sprawy młodzieży i młodych przewodników rekrutujących się spośród młodzieży akademickiej, czy nawet szkolnej. Bardzo ciekawy był przykład Kielc, gdzie przeszkoleni młodzi przewodnicy, którym z racji braku pełnoletności nie można było nadać państwowych uprawnień — zostali nazwani „asystentami” przewodników i wraz z nimi pełnili swą zaszczytną funkcję. Niemniej, jak wynikało z dyskusji, przewodnicy — studenci, przewodnicy młodzi, nie zawsze mają dostęp do nieco elitarnych, zamkniętych kręgów silnych kół przewodnickich w dużych miastach jak Warszawa, Kraków, Poznań.

Podkreślono również rolę przewodników turystyki kwalifikowanej i organizatorów turystyki młodzieżowej i w zakładach pracy, w obsłudze ruchu turystycznego oraz konieczności szerszego włączenia tej kadry działaczy do obsługi propagandowej wycieczek. Dużo miejsca poświęcono sprawie ściślejszego określenia zadań i uprawnień przewodników i organizatorów.

Drugi punkt porządku obrad: sprawy młodzieżowe i współpracy między Związkiem Młodzieży Socjali-

MINISTER OŚWIATY W. TUŁODZIECKI I I SEKRETARZ KC ZMS M. RENKE NA IX PLENUM ZG PTTK

stycznej, a Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym w zakresie rozwoju turystyki w środowisku młodzieżowym należy uznać za wydarzenie przełomowe w Towarzystwie. Nie tylko dlatego, że Komisja Młodzieżowa ZG PTTK (te sprawy referowali: wiceprezes ZG PTTK, wiceminister Oświaty M. Godlewski oraz przewodniczący Komisji Młodzieżowej ZG PTTK A. Janiszewski) wypracowała właściwy profil działania, że może odnotować pewne sukcesy jak porozumienie z ZSP, ZHP, Ministerstwem Oświaty, ale przede wszystkim dlatego, że rozpoczyna się praktyczna realizacja szerokiego upowszechnienia turystyki wśród młodzieży szkolnej i robotniczej. Porozumienie z Ministerstwem Oświaty oraz ze Związkiem Młodzieży Socjalistycznej, które zostało przyjęte uchwałą Plenum (podajemy ją w całości) stwarza wielkie możliwości w tym zakresie. Zostało to podkreślone przez wszystkich nieomal mówców, a zwłaszcza przez Ministra Oświaty W. Tułodzieckiego oraz I Sekretarza KC ZMS M. Renke (skrót przemówień zamieszczamy obok).

Zasłużonym w rozwoju turystyki gościom Plenum — Ministrowi Oświaty Wacławowi Tułodzieckiemu i I Sekretarzowi KC ZMS Marianowi Renke Prezes Piotr Gajewski wręczył nadane przez Zarząd Główny PTTK Złote Odznaki.

W drugim dniu Plenum, poprzedzone zwiedzaniem Zakładów Mechanicznych Ursus, obrady toczyły się nad sprawozdaniem Okręgu Mazowieckiego PTTK. Okręg ten w ciągu ostatniego półtora roku działania

ma do zanotowania poważne sukcesy: prawie dwukrotny wzrost liczby członków, podwojenie liczby oddziałów i kół, w tym trzy nowe oddziały zakładowe (Ursus, Płock, Iwiczna). Również ciekawe są prace okręgu nad zagospodarowaniem woj. warszawskiego w proste urządzenia turystyczne (projekt zagospodarowania Bugu stanicami wodnymi, Puszczy Kampinoskiej i Kurpiowskiej stacjami turystycznymi) oraz ścisła współpraca z WKKFiT w dziedzinie wydawnictw turystycznych. Warte również do zanotowania są doświadczenia okręgu w dziedzinie rozwoju kół wojskowych PTTK. Okręg Mazowiecki powołał okręgową komisję kół wojskowych, która zajmuje się koordynacją poczynań poszczególnych kół.

Podczas dyskusji zwracano uwagę na korzystną współpracę okręgu z władzami WKKFiT, związkami zawodowymi i radami narodowymi, co daje bardzo pozytywne rezultaty wyrażające się pomocą w szkoleniu, modernizacją bazy noclegowej. Po dokonaniu oceny pracy Okręgu podjęta została uchwała w sprawie rozwoju działalności Towarzystwa w Okręgu Mazowieckim (zamieszczamy w całości).

Z okazji 22 Lipca Plenum uchwaliło nadanie zasłużonym działaczom Złotych Odznak PTTK (listę odznaczonych podajemy na innym miejscu).

W trakcie obrad Wiceprezes ZG PTTK J. Przeździecki wręczył Złote Odznaki PTTK przewodniczącemu WKKFiT Marianowi Wójcikowi oraz założycielom i działaczom oddziału PTTK w Żyrardowie — Jadwidze i Mieczysławowi Michałickim.

O WSPÓŁPRACY Z PTTK MINISTER W. TUŁODZIECKI I I SEKRETARZ ZMS M. RENKE

Minister Oświaty W. Tułodziecki — w nawiązaniu do porozumienia resortu oświaty i PTTK w sprawie współdziałania w rozwoju szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego — wyraził głębokie zadowolenie z ustalonego wspólnie stanowiska. Jest ono wstępnym krokiem działania na polu turystyki szkolnej. Prawnino dać program dla umasowienia turystyki, gdyż obecne osiągnięcia: 6 tys. SKKT i 250 000 młodzieży w stosunku do 8 milionów uczniów w Polsce nę mogą zadowolić organizatorów szkolnego ruchu turystycznego. Trzeba poszukiwać nowych form, gdyż dotychczasowe oparte o jeden resortowy pion turystyki szkolnej nie rozwiązują problemu masowości. Trzeba, żeby w każdej szkole powstało Koło współpracujące z organizacją zajmującą się turystyką. Jednocześnie oznacza to przerzucenie wszystkich obowiązków na PTTK, gdyż Koła (SKKT) nadal będą związane ze szkołą. W szkole tkwi główny problem — stworzenie odpowiedniego klimatu dla turystyki, przekonanie nauczycieli o potrzebie turystyki, o potrzebie współdziałania z PTTK. Od PTTK oczekuje się fachowej pomocy w wychowaniu turystycznym nauczycieli i organizowaniu turystyki wśród młodzieży szkolnej.

Należy dopracować się form turystycznych własnych dla sobotnio-niedzielnich wycieczek, dla dorocznich kilkudniowych i dla wakacyjnych imprez i obozów.

Obecne porozumienie o współdziałaniu ZMS i PTTK łącznie z pionem oświaty daje trójstronną umowę, która stwarza dobre warunki do rozwiązywania tych problemów.

W zakończeniu Minister Tułodziecki, zapewnił o pomocy Ministerstwa Oświaty dla pomyślnego rozwijania nawiązanej współpracy.

I SEKRETARZ KC ZMS — M. RENKE

I Sekretarz KC ZMS ze szczególnym naciskiem podkreślił, że podjęcie Uchwały o współdziałaniu między PTTK i ZMS nie jest rozpoczęciem tej współpracy, lecz jej umocnieniem i udoskonaleniem.

Szereg przykładów przytoczonych w projekcie Uchwały oraz w dyskusji, m.in. akcja Autostop, porozumienie KW ZMS z Zarządem Okręgu w Krakowie i inne, są tego wymownym potwierdzeniem.

Wychowawcze znaczenie turystyki nie było dotychczas należycie wykorzystywane w pracy z młodzieżą. ZMS może i powinien robić w tym zakresie więcej — tym bardziej, że nadchodzący wyż demograficzny znacznie zwiększa zadania. W zacieśnieniu współpracy ZMS z PTTK oraz z Ministerstwem Oświaty tkwią ogromne rezerwy dla wyprowadzenia szerokich mas młodzieży na szlaki turystyczne.

Doświadczenie licznego grona działaczy PTTK w połączeniu ze znacznymi możliwościami organizacyjnymi ZMS, pozwoli lepiej popularyzować, organizować turystykę wśród młodzieży. Zbliżenie między obydwoma organizacjami powinno przynieść w rezultacie poważny rozwój PTTK w środowiskach młodzieżowych.

Uchwała ZMS i PTTK o dalszym współdziałaniu stanowi potrzebny i słuszny program działania Towarzystwa i Zarządu.

UCHWAŁA O WSPÓLDZIAŁANIU ZMS i PTTK W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI WŚRÓD MŁODZIEŻY

Ruch turystyczny ogarniający swym zasięgiem coraz szersze kręgi młodzieży, jest integralną częścią programu wychowania ideowego i społecznego młodego pokolenia.

Turystyka cieszy się ogromnym zainteresowaniem młodzieży. Zainteresowanie to wpływa między innymi z następujących przesłanek:

— turystyka jest atrakcyjną formą wypoczynku, dostarcza wiele przyjemnych wrażeń i przeżyć. Zachodząca w toku uprawiania turystyki zmiana środowiska, zwłaszcza obcowanie z przyrodą, sprzyja regeneracji fizycznej i psychicznej;

— krajoznawstwo, będące treścią turystyki, stwarza warunki do powiększenia zasobów wiedzy, konfrontacji poglądów z poznawczą rzeczywistością.

Udział młodzieży wśród uprawiających turystykę jest znaczny, większy niż by to wynikało z porównania liczby młodzieży do ogółu ludności. Stan ten jest wynikiem opieki udzielanej młodzieży przez Państwo, a także rezultatem działalności związków zawodowych, organizacji młodzieżowych i innych organizacji społecznych. Młodzież staje się siłą dynamizującą rozwój ruchu turystycznego, kształtującą nowe jego formy, wnoszącą nowe inicjatywy do kultury uprawiania turystyki. Spośród młodzieży wyrastają nowi organizatorzy turystyki, nowi działacze społeczni ruchu turystycznego.

Związek Młodzieży Socjalistycznej doceniając, rekreacyjne i wychowawcze walory turystyki, umieścił problematykę turystyczną na jednym z czołowych miejsc w programie swego działania. Doniosłą rolę w tym względzie odegrały uchwały wspólnego Plenum CRZZ i KC ZMS oraz XIII Plenum KC ZMS. Coroczna ZMS-owska „akcja letnia” w 1963 roku objęła 120.000 młodzieży. W ramach obozów prowadzonych jest wiele rajdów, zlotów, biwaków, spławów. Organizowane w ramach „akcji letniej” imprezy pod nazwą „Lato w mieście” stały się konkretną formą poznawania własnego miasta, regionu, osiągnięć budownictwa socjalistycznego. Poszczególne instancje ZMS organizowały na swoim terenie wiele rajdów, spływów, zlotów — które stały się imprezami tradycyjnymi w różnych środowiskach młodzieży.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, będące kontynuatorem postępowych tradycji blisko 100 lat liczącego ruchu krajoznawczo-turystycznego, zawsze uznawało ogromne znaczenie młodzieży w rozwoju turystyki. Działacze PTTK zawsze służyli młodzieży swym doświadczeniem i pomocą. W pracy z młodzieżą PTTK osiągnęło znaczne rezultaty, zwłaszcza w środowisku studenckim. PTTK różnymi formami swej działalności ogarnęło w 1963 roku około 1 miliona młodzieży, około 50.000 młodych ludzi jest członkami Towarzystwa. Ważny czynnik w rozwoju działalności PTTK stanowi porozumienie CRZZ — PTTK.

ZMS i PTTK od szeregu lat blisko współdziałały ze sobą. Przytoczone wyżej osiągnięcia są w niemalym stopniu owocem tej współpracy. Rezultatem tej współpracy jest także powołanie i rozwój „Autostopu”, aktywizacja turystyczna Bieszczad, organizowanie obozów młodzieżowych i inne twórcze inicjatywy.

Podkreślając niezaprzeczalne sukcesy w rozwoju turystyki wśród młodzieży, osiągnięte w ostatnich latach, ZMS i PTTK stoją jednak na stanowisku, że rezultaty te nie są współmierne do potrzeb i możliwości. Nadal znaczna część młodzieży, zwłaszcza pracującej, nie jest objęta działalnością turystyczną. Nadal w turystyce, szczególnie w dziedzinie kultury uprawiania turystyki, występuje wiele słabości i mankamentów. Zwraca na to uwagę Uchwała IV Zjazdu PZPR:

„Organizacje młodzieżowe wspólnie z zainteresowanymi resortami i instytucjami, kierując się troską o wszechstronny rozwój osobowości młodego człowieka, powinny znacznie więcej uwagi poświęcić organizacji życia kulturalnego, wypoczynku oraz rozwoju sportu i turystyki”.

Obie organizacje żywią przekonanie, że dalsze zacieśnienie współpracy między nimi wyzwoli niemałe rezerwy, co w poważnym stopniu przyczyni się do dalszego upowszechnienia turystyki i krajoznawstwa wśród młodzieży, do podniesienia poziomu turystyki. Wykorzystując zdobyte doświadczenia obie organizacje postanawiają rozwinąć swe współdziałanie w następujących kierunkach:

I. Zapewnić optymalnie równomierny rozwój turystyki w poszczególnych środowiskach młodzieży, a zwłaszcza:

1) ze względu na dotychczasowe zaniedbania, szczególną uwagę skupić na rozwoju turystyki wśród młodzieży pracującej:

— doprowadzić w ciągu 2 lat do powstania Młodzieżowych Kół PTTK lub SKKT w każdej szkole przyzakładowej lub międzyzakładowej, w każdym domu młodego robotnika. Zjednać poparcie zakładów pracy dla rozwoju turystyki w tych ośrodkach,

— zakładom, w których młodzież stanowi znaczną część załogi, okazać pomoc w rozwijaniu turystyki, między innymi kierując do pracy w nich wybitnych działaczy turystycznych i prowadząc na ich terenie intensywne szkolenie aktywów turystycznego,

— w pozostałych zakładach pracy dążyć do ogarnięcia działalnością turystyczną większej liczby młodzieży, m. in. szkółąc młodzieżowych organizatorów turystyki spośród różnych kolektywów młodzieży, jak np. brygady młodzieżowe,

— głównie spośród młodzieży pracującej rekrutować uczestników obozów młodzieżowych;

2) w środowisku młodzieży szkolnej:

— okazać pełne poparcie dla rozwoju działalności SKKT w szkołach na gruncie konkretnej realizacji porozumienia zawartego pomiędzy Ministerstwem Oświaty i PTTK,

— popierać prowadzenie jak najszerszego szkolenia turystycznego nauczycieli, zwłaszcza opiekunów SKKT,

— zwiększać pomoc dla szkół w organizowaniu wycieczek młodzieży szkolnej, kładąc większy nacisk na lepsze programowanie i obsługę przewodnicką;

3) w środowisku młodzieży studenckiej:

— rozwijać nadal działalność Oddziałów Międzyuczelnianych, popierając szczególnie inicjatywę wiązania się z młodzieżą pracującą i szkolną. Traktować Oddziały Międzyuczelniane jako kuźnię kadr aktywów turystycznego. Zacieśniać współpracę z ZSP w rozwijaniu turystyki młodzieży studenckiej;

4) w upowszechnianiu turystyki wśród młodzieży wiejskiej, umacniać współdziałanie z ZMW oraz LZS.

II. Rozwijać następujące formy współdziałania:

1) w zakresie organizacyjnym:

— dążyć do zwiększania członkostwa PTTK wśród młodzieży ZMS-owskiej,

— zapewnić aktywny udział członków ZMS w działalności wszystkich jednostek organizacyjnych PTTK, — dokonywać okresowej oceny współdziałania przez Radę Sportu i Turystyki KC ZMS i ZG PTTK. Oceny te przeprowadzać na wszystkich szczeblach organizacyjnych;

2) w zakresie programowym:

— krzewić współczesne krajoznawstwo, jako formę patriotycznego wychowania młodzieży,

— udostępniać młodzieży pracownice krajoznawcze i materiały szkoleniowe PTTK,

— podnosić kulturę uprawiania turystyki,

— opracowywać nowe trasy turystyczne i szlaki, czuwać nad ich właściwą konserwacją i eksploatacją,

— opracowywać popularne wydawnictwa dla młodzieży o tematyce turystyczno-krajoznawczej,

— kierować najbardziej aktywnych działaczy młodzieżowych, posiadających odpowiednie kwalifikacje, do pracy w GOPR, jako strażników ochrony przyrody i społecznych opiekunów zabytków,

dokończenie na str. 5

Informacja niniejsza dotyczy okresu od maja 1962 r. do maja 1963 r.

II Krajowa Narada Młodzieżowego Aktywu Turystycznego, która obradowała w Płocku, w maju 1962 r., powołała do życia Komisję Młodzieżową PTTK. Spośród uczestników Narady — przedstawicieli działających Okręgowych Komisji Młodzieżowych, Oddziałów Międzyuczelnianych, Oddziałów Młodzieżowych PTTK, w skład Komisji weszło 25 przedstawicieli Młodzieżowego Aktywu Turystycznego Warszawy, Poznania, Krakowa, Jaworzna, Kielc, Gdańska, Rzeszowa i Łodzi.

W skład Prezydium weszli między innymi:

1. Andrzej Janiszewski — Przewodniczący
2. Jerzy Raczek — Wiceprzewodniczący do spraw org.
3. Zbigniew Wyżga — Wiceprzewodniczący d/s programowych
4. Ryszard Gałęcki — Wiceprzewodniczący d/s finansowych
5. Aleksandra Danuta Wójcik — Sekretarz
6. Marek Jaroszewski — przedstawiciel KC ZMS
7. Edward Górski — przedstawiciel KC ZMW
8. Zbigniew Godlewski — przedstawiciel RN ZSP
9. Hildegarda Sędkowska — przedstawiciel KG ZHP

Komisja Młodzieżowa szczególną uwagę poświęciła nawiązaniu codziennej współpracy w rozwijaniu turystyki z organizacjami młodzieżowymi.

Konsultacje i porozumienia przedstawicieli PTTK i Kier. Org. Młodzieżowych zostały usankcjonowane w dokumentach przyjętych wspólnie, jakimi są dotychczas zawarte i przygotowane porozumienia.

Zgodnie z przyjętym schematem struktury organizacyjnej Komisji Młodzieżowej, główna działalność Komisji spoczywa na Podkomisjach. Komisja Młodzieżowa ukierunkowuje pracę jednostek terenowych, a mianowicie: Okręgowych Komisji Młodzieżowych, Oddziałów Międzyuczelnianych PTTK oraz Młodzieżowych Oddziałów Robotniczych. Okręgowe Komisje Młodzieżowe istnieją we wszystkich Okręgach PTTK na terenie całego kraju. Niestety nie wszystkie Zarządy Okręgów PTTK we właściwy sposób otaczają opieką Komisje Młodzieżowe i troszczą się o zabezpieczenie warunków pracy powołanym Komisjom.

W 9 środowiskach akademickich kraju istnieją Oddziały Międzyuczelniane PTTK: w Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Łodzi, Szczecinie, Warszawie oraz dwa Oddziały uczelniane przy Politechnice i Uniwersytecie we Wrocławiu. Na wyróżnienie zasługują Oddziały Międzyuczelniane w Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Katowicach i Gdańsku.

Planowane jest powołanie w bieżącym roku Oddziałów Międzyuczelnianych w Toruniu i Olsztynie. Oddziały Międzyuczelniane nie prowadzą działalności gospodarczej i w związku z tym napotykać na poważne trudności finansowe w

O PRACY KOMISJI MŁODZIEŻOWEJ ZG PTTK

(ze sprawozdania na plenum)

realizacji ambitnych planów. Nie wszystkie Zarządy Okręgów PTTK doceniają rolę Oddziałów Międzyuczelnianych PTTK kształtujących nawyki turystyczne u przyszłych kadr kierowniczych wszystkich odcinków życia gospodarczego i społecznego naszego kraju.

Działalność Komisji Młodzieżowej w środowisku studenckim

Zagadnienia wymagające rozwiązania i opracowania, a dotyczące środowiska studenckiego, wytyczone zostały przez Krajową Naradę Aktywu Młodzieżowego w Płocku. Ich realizacja była i jest troską Podkomisji Studenckiej, pracującej nad tymi zagadnieniami wspólnie z Prezydium Komisji Młodzieżowej.

Podpisane pomiędzy Zarządem Głównym PTTK a Radą Naczelną Zrzeszenia Studentów Polskich porozumienie, opiera się w swej istocie na tradycyjnej, istniejącej od dawna współpracy komórek Towarzystwa z Radami Okręgowymi i Uczelnianymi ZSP.

Specyfika pracy Oddziałów Międzyuczelnianych wynikająca ze specyfiki środowiska sprawia, że Oddziały te stanowią swego rodzaju przejściową formę działalności poszczególnych członków. Przejściową z tego powodu, że kończąc pracę absolwent opuszcza z reguły miasto studiów, opuszczając tym samym macierzysty Oddział Międzyuczelniany. Opuszcza go jako wykwalifikowany turysta, bardzo często doświadczony działacz i organizator. Włożone przez Oddział „inwestycje” nie miały czasu przynieść spodziewanych efektów. Z tych względów zrozumieliśmy, że akcją szkoleniową dla młodzieży szkół średnich, Oddziały Międzyuczelniane wykazują żywe zainteresowanie.

Oddziały Międzyuczelniane powstały w wyniku I Krajowej Narady Młodzieżowego Aktywu Turystycznego we Wrocławiu. Dotąd jednak nie udało się powołać ich we wszystkich ośrodkach uniwersyteckich. Jest to związane z wieloma obiektywnymi czynnikami charakterystycznymi dla poszczególnych środowisk.

Unikając trybu administracyjnego, Podkomisja ogranicza się do inspiracji oraz pomocy organizacyjnej, programowej, a w miarę znacznie ograniczonych możliwości finansowych Komisji Młodzieżowej i do pomocy finansowej. Ten sposób postępowania nie daje wprawdzie efektywnych wyników statystycznych. Pozwala jednak przypuszczać, że powstałe w wyniku inicjatywy środowiska, jednostki organizacyjne mają większe szanse przetrwania trudnego okresu początkowego i późniejszego rozwoju.

Działalność Oddziałów Międzyuczelnianych, opierając się na tra-

dycyjnych od lat organizowanych imprezach turystycznych ogólnopolskich i środowiskowych, wypełniana jest stale nowymi pomysłami. Wprowadzenie nowych aktualnych wartości poznawczych i wychowawczych, stanowi o wartości tych imprez, wystawia dobre świadectwo Oddziałowi, Zarządowi Oddziału i działającym w nim ludziom. W środowisku Oddziałów Międzyuczelnianych powstały idee turystyki społecznej, turystyki zaangażowanej. Oddziały Międzyuczelniane wypracowały formy i metody organizacyjne imprez turystycznych, uznane i przyjęte w środowiskach turystycznych. Praca i działalność Oddziałów Międzyuczelnianych spowodowały dobry klimat i przychylny stosunek do turystycznej działalności środowiska studenckiego.

Całokształt działalności Oddziałów Międzyuczelnianych opiera się na pracy społecznej. W tym tkwi wielka wartość wychowawcza tej pracy, pracy często jeszcze nie znajdującej uznania.

Godnym podkreślenia momentem w działalności Oddziałów Międzyuczelnianych, jest praca dla środowiska własnego, a szczególnie praca dla innych środowisk. Setki kilometrów wyznakowanych szlaków turystycznych, organizacja stacji turystycznych i baz Autostopu, zapoznanie rzesz młodych ludzi z podstawowymi zasadami uprawiania turystyki, inwentaryzacja krajoznawcza, to wartości, często niewymierne, przekazywane społeczeństwu w wyniku pracy Oddziałów Międzyuczelnianych.

Szeroką współpracę nawiązują Oddziały Międzyuczelniane z instytucjami Związków Zawodowych. Szkolenie organizatorów turystyki jest jej podstawą, choć nie jedyną formą.

Opuszczając Oddziały wykwalifikowani organizatorzy turystyki zasilają przecież kadry działaczy związkowych na terenie zakładów pracy.

Działalność Komisji Młodzieżowej w środowisku robotniczym

Zagadnienie rozwoju ruchu turystycznego wśród młodzieży robotniczej — pracującej, jest niezmiernie skomplikowane. W środowisku tym zupełny brak tradycji turystycznych z jednej strony, z drugiej zaś ograniczony okres urlopowy (przeważnie 2 tygodnie urlopu wypoczynkowego), nie stwarza sprzyjających warunków do rozwoju turystyki w ruchu masowym.

Porozumienie zawarte pomiędzy PTTK i ZMS określa główne kierunki i cele pracy z tą młodzieżą.

Jedną z form nawiązania kontaktu ze środowiskiem młodzieży robotniczej, jest organizowanie i otaczanie specjalnie opieką Kół Młodzieżowych.

Młodzież z przyzakładowych szkół zawodowych jest w bezpośrednim kontakcie z całą załogą zakładu i po ukończeniu nauki, nie zrywając kontaktów z Młodzieżowym Kołem

(dokończenie na str. 8)

Wytyczne w sprawie wprowadzenia w życie postanowień Ministerstwa Oświaty i ZG PTTK o współdziałaniu w rozwoju szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego

Zgodnie z Uchwałą Plenum ZG PTTK z dnia 9 maja 1964 r. oraz wspólnymi ustaleniami w sprawie współdziałania resortu Oświaty i PTTK w zakresie szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego, Prezydium ZG PTTK podaje następujące wytyczne:

I. Sprawy organizacyjne

1. SKKT mogą wstępować do PTTK jako członkowie nadzwyczajni Oddziału PTTK (członkostwo zbiorowe — par. 11, 12 Statutu Oddziału PTTK).

2. Ustala się następujący tryb przyjmowania SKKT w szereg PTTK:

— Zarząd Oddziału PTTK nawiązuje kontakty z dyrekcjami szkół na terenie swojego działania;

— Opiekun i Przewodniczący SKKT wypełnia deklarację członkowską PTTK (dotychczas obowiązującą);

— uchwałą o przyjęciu SKKT na członka nadzwyczajnego PTTK podejmuje Zarząd Oddziału;

— po przyjęciu SKKT na członka nadzwyczajnego PTTK Zarząd Oddziału przekazuje dyrekcji szkoły wymienioną legitymację członkowską Towarzystwa;

— Zarząd Oddziału dokonuje wpisu SKKT — członka nadzwyczajnego PTTK do rejestru Kół Oddziału;

— SKKT — członek nadzwyczajny PTTK opłaca roczną składkę członkowską w wysokości 6.— zł od całego Koła;

— prawa i obowiązki SKKT — członka zbiorowego PTTK określi oddzielny regulamin wydany przez Ministerstwo Oświaty w porozumieniu z ZG PTTK.

3. Przy Oddziałach PTTK należy powołać Rady Opiekunów SKKT, których szczegółowy zakres działania określi odrębny regulamin (zał. Nr 1).

4. Prezydium Zarządów Okręgów i Oddziałów PTTK wyznacza ze swego grona osoby odpowiedzialne za działalność PTTK na odcinku młodzieży szkolnej.

5. Zarządy Okręgów i Oddziałów PTTK zorganizują w najbliższym okresie wspólne konferencje z Wydziałami Oświaty i Kultury Prezydium Rad Narodowych, na które winni być zaproszeni przedstawiciele ZMS, ZMW, LZS, ZHP oraz wybrani działacze turystyczni, zajmujący się zagadnieniami turystyki młodzieżowej z terenu działania Zarządu. Na posiedzeniu należy omówić wszystkie sprawy związane z realizacją postanowień Ministerstwa Oświaty i PTTK oraz wytyczyć plany działalności do końca br.

6. Komisje Młodzieżowe na szczeblach Okręgów i Oddziałów winny włączyć do programu swego działania sprawy młodzieży szkolnej jako pierwszoplanowe. W przypadku nie istnienia przy Oddziałach Komisji Młodzieżowych, rolę tę spełniać będzie Rada Opiekunów SKKT.

7. Reprezentantem SKKT wobec Oddziału PTTK jest Opiekun SKKT, powołany w trybie ustalonym regulaminem SKKT. Ustalanie to rozciąga się także na udział w Walnych Zjazdach Oddziału.

II. Sprawy programowe

1. PTTK, w porozumieniu z Władzami Szkolnymi prowadzi będzie szkolenie nauczycieli i młodzieży (regulamin szkolenia młodzieżowych organizatorów turystyki zostanie opracowany odrębnie).

2. Imprezy przeznaczone dla młodzieży w swych regulaminach powinny uwzględniać w szerszym stopniu elementy krajoznawstwa i kultury turystycznej. Należy zwiększyć atrakcyjność imprez młodzieżowych, między innymi poprzez zmniejszenie wymogów czysto technicznych.

3. Imprezy wytypowane przez Prezydium Zarządu Oddziału łącznie z Radą Opiekunów wchodzi do Kalendarza Imprez Okręgu. Na tej samej podstawie imprezy szkolne typowane są do Kalendarza Ogólnopolskiego (poprzez Zarządy Okręgów PTTK i Kuratoria).

4. Ogólnopolski Kalendarz Imprez Młodzieżowych będzie uzgodniony i zatwierdzony przez PTTK, w porozumieniu z Władzami Szkolnymi.

5. Do czasu opracowania jednolitego systemu zdobywania odznak krajoznawczo-turystycznych, młodzież szkolna może zdobywać istniejące odznaki PTTK i szkolne.

6. SKKT — członek zbiorowy PTTK ma prawo do korzystania z bibliotek, poradni turystycznych, wypożyczalni sprzętu oraz innych urządzeń turystycznych, będących w posiadaniu Towarzystwa na warunkach ogólnie obowiązujących.

7. SKKT — członek zbiorowy PTTK ma prawo do 25% zniżki w obiektach PTTK, w pomieszczeniach wieloosobowych, o ile grupa przybywając do obiektu liczy więcej niż 5 osób i prowadzona jest przez nauczyciela, opiekuna lub kierownika grupy, który przedstawi kierownictwu obiektu listę grupy poświadczoną przez szkołę lub Zarząd SKKT oraz Oddział PTTK (przynależność do PTTK).

Prezydium ZG PTTK

UCHWAŁA O WSPÓLDZIAŁANIU W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI WŚRÓD MŁODZIEŻY

c.d. ze str. 3

— zwiększać ilość członków ZMS uprawiających poszczególne dyscypliny turystyki kwalifikowanej, zwłaszcza w formie udziału w masowych imprezach turystycznych, rajdach, zjazdach, spływach, zlotach, marszach itp.,

— popularyzować organizację wycieczek turystycznych zarówno krajowych, jak i zagranicznych,

— zapewnić właściwe programowanie obozów letnich i zimowych zarówno pod względem działalności turystycznej, jak i pracy wychowawczej,

— udostępniać młodzieży schroniska, stacje i stacje turystyczne oraz wypożyczalnie sprzętu turystycznego, powiększając sieć tych placówek;

3) w zakresie szkolenia:

Traktując szkolenie aktywu, jako jeden z decydujących czynników owocnego współdziałania, skoncentrować się w szczególności na następujących formach:

— szkoleniu młodzieżowych organizatorów turystyki,

— szkoleniu przewodników poszczególnych dyscyplin turystyki kwalifikowanej,

— szkoleniu przewodników turystycznych: miejskich, nizinnych, górskich i zakładowych.

Kandydatów do szkolenia powinny typować wspólnie Koła PTTK i grupy działania ZMS.

Komitet Centralny Związku Młodzieży Socjalistycznej i Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zwracają się do grup działania ZMS i Kół PTTK, do wszystkich instancji organizacyjnych Związku i Towarzystwa:

— o stałe zacieśnianie współpracy, o nadanie jej charakteru systematycznego i planowego współdziałania,

— o konsekwentną realizację programu porozumienia i stałe jego wzbogacanie nowymi formami i nową treścią.

W realizacji powyższego programu rozwijania turystyki wśród młodzieży, ZMS i PTTK oczekują wydanej pomocy Władz Państwowych, a zwłaszcza Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz Ministerstwa Oświaty.

KC ZMS, jak i ZG PTTK, wydadzą podległym jednostkom szczegółowe wytyczne zabezpieczające realizację wspólnie przyjętej uchwały.

Zarząd Główny
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego

Komitet Centralny
Związku Młodzieży Socjalistycznej

UCHWAŁA PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK z dnia 4 lipca 1964r. W SPRAWIE ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA W OKRĘGU MAZOWIECKIM

Po zapoznaniu się z materiałami sprawozdawczymi Zarządu Okręgu Mazowieckiego — Plenum Zarządu Głównego PTTK z uznaniem ocenia rozwój działalności programowej i organizacyjnej Towarzystwa na Mazowszu w latach 1963 — 1964.

W okresie tym:

- nastąpił wzrost liczby członków o 72%,
- zorganizowano 45 nowych Kół PTTK,
- powołano 11 Oddziałów, w tym 3 zakładowe,
- przeszkolono ponad 100 przewodników terenowych i zakładowych,
- nadano uprawnienia ponad 300 organizatorom turystyki w zakładach pracy,
- przeprowadzono 8 okręgowych imprez turystycznych,
- powołano 6 okręgowych Komisji Społecznych i szereg Komisji Oddziałowych,
- wydatkowano kwotę 1.300.000. — złotych na remonty, inwestycje i modernizację obiektów poprawiając tym samym poziom usług.

Rezultaty te są wynikiem umiejętnej pracy organizacyjnej Zarządu Okręgu Mazowieckiego, który stworzył warunki dla wyzwolenia inicjatywy i przyciągania do pracy społecznej w Towarzystwie znacznej liczby naszych działaczy.

Zadziergnięte zostały dobre stosunki z Wojewódzkim Komitetem Kultury Fizycznej i Turystyki, zwiększyła się pomoc ze strony rad narodowych.

W wyniku tych poczynań Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze uznane zostało za organizację wiodącą w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa na terenie województwa.

Współpraca ze związkami zawodowymi przyczyniła się do szybkiego rozwoju PTTK w zakładach pracy, czego rezultatem jest powołanie Oddziałów Zakładowych w Zakładach Mechanicznych „Ursus”, Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku, Zakładach Lamp Oscyloskopowych w Iwicznej.

Współdziałanie z organizacjami młodzieżowymi, szczególnie ich og-

niwaniami terenowymi miało wpływ na zwiększenie udziału młodzieży, zwłaszcza robotniczej i studiującej w imprezach turystycznych i wycieczkach.

Jednocześnie wzrosła liczba młodzieżowych działaczy społecznych Towarzystwa.

Mimo masowych osiągnięć Zarząd Okręgu Mazowieckiego nie zdołał jeszcze zapewnić rozwoju Towarzystwa na terenach północnych województwa.

Nie wystarczająca jest jeszcze ilość przewodników, niedostateczna sieć placówek ORT. Zbyt mała jest jeszcze ilość imprez turystycznych organizowanych samodzielnie przez Oddziały i koła.

Zarząd Okręgu Mazowieckiego PTTK winien zwrócić w swej pracy szczególną uwagę na usunięcie tych niedociągnięć oraz umacnianie współdziałania ze związkami zawodowymi, organizacjami młodzieżowymi i radami narodowymi.

Plenum Zarządu Głównego PTTK zobowiązuje Prezydium ZG do zapamiętania postulatów przedłożonych przez Zarząd Okręgu Mazowieckiego, zwłaszcza dotyczących uregulowania wzajemnych stosunków organizacyjnych między Okręgiem Mazowieckim a Oddziałem Stołecznym PTTK.

Szczegółowe zalecenia uchwały podamy w następnym numerze Biuletynu.

TYMCZASOWY REGULAMIN RADY OPIEKUNÓW SKKT PRZY ZARZĄDZIE ODDZIAŁU PTTK

— Przez Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne (SKKT) w regulaminie niniejszym należy rozumieć SKKT — będące członkiem zbiorowym PTTK.

— Przez Radę rozumie się w niniejszym regulaminie Radę Opiekunów SKKT.

I. Zadania Rady Opiekunów i Prezydium

— Do zadań Rady i jej Prezydium należy w szczególności:

1. Pomoc i koordynacja w realizacji programu SKKT i PTTK.
  2. Inicjowanie, organizowanie i pomoc w szkoleniu nauczycieli oraz aktywność młodzieżowego w zakresie krajoznawstwa i turystyki.
  3. Opiniowanie i wnioskowanie w sprawach szkolnych imprez turystycznych.
  4. Propagowanie i popularyzowanie szkolnego ruchu turystycznego oraz inicjowanie zakładania nowych SKKT.
  5. Ustalanie planu pracy i zgłaszanie wniosków w sprawie zabezpieczenia finansowego do Wydziału Oświaty i PTTK lub innych organizacji społecznych i młodzieżowych.
  6. Ocena działalności krajoznawczo-turystycznej środowiska szkolnego na swoim terenie i przedstawianie odpowiednich wniosków Władzom Szkolnym i PTTK.
  7. Pomoc opiekunom SKKT i Zarządom SKKT w ich pracy.
  8. Wymiana doświadczeń pomiędzy opiekunami SKKT.
  9. Współdziałanie w organizowaniu imprez dla młodzieży szkolnej.
  10. Opiniowanie kalendarza imprez dla młodzieży szkolnej.
- Do zadań Prezydium oprócz w/w kierunków działania należy:
- sprawowanie funkcji wykonawczych pomiędzy zebraniem Rady,

- reprezentowanie Rady na zewnątrz,
- realizacja uchwał i wytycznych Rady oraz składanie jej okresowych sprawozdań.

II. Rada Opiekunów SKKT

1. Rady winny powstawać przy właściwych Oddziałach PTTK.
2. Oddział PTTK w porozumieniu z właściwym Wydziałem Oświaty i Kultury powołuje Radę na swoim terenie działania.
3. Gdzie nie istnieją Oddziały PTTK, Radę powołuje Zarząd Okręgu, a opiekę nad Radą do chwili powołania Oddziału sprawuje Okręg.
4. W skład Rady wchodzi: opiekunowie SKKT, przedstawiciele Wydziału Oświaty i Kultury, Zarządu Oddziału PTTK, ZMS, ZMW, LZS, ZHP.
5. Rada jest łącznikiem pomiędzy Władzami Szkolnymi a PTTK, organem opiniodawczym i wnioskodawczym oraz realizuje zadania wynikające z programu Władz Szkolnych i PTTK.
6. Rada wybiera Prezydium w składzie od 3 do 7 osób. Prezydium zaś ze swego grona wybiera Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza. Przewodniczącym Prezydium Rady może być tylko opiekun SKKT — członek zwyczajny PTTK.
7. Do zadań Przewodniczącego Rady między innymi należy:
  - reprezentowanie Rady na zewnątrz,
  - reprezentowanie Rady w Zarządzie Oddziału PTTK,
  - kierowanie pracą Rady,
  - realizacja uchwał Plenum i Prezydium Rady,
  - sprawowanie ogólnej opieki nad działalnością SKKT.Do zadań Wiceprzewodniczącego Rady między innymi należy:
  - zastępowanie Przewodniczącego,
  - nadzór nad prawidłową realizacją kalendarza imprez,

c.d. na str. 10

PTTK-owski czyn XX-lecia

Wielką falą płyną w całym kraju zobowiązania dla uczczenia XX-lecia Polski Ludowej i IV Zjazdu Partii.

Nasze Towarzystwo włączyło się aktywnie do tej potężnej akcji, podejmując liczne zobowiązania dotyczące w pierwszym rzędzie usprawnienia i umasowienia turystyki. Jednostki PTTK i ich członkowie zobowiązują się do zagospodarowania obiektów wypoczynku i turystyki, wytyczają nowe szlaki turystyczne, podnoszą na wyższy poziom pracę wychowawczą, organizują nowe koła, rozszerzają

sieć organizatorów turystyki i przewodników oraz społecznych opiekunów zabytków kultury i przyrody. Wiele zobowiązań ma na celu wprowadzenie oszczędności w gospodarce.

Przedstawiając poniżej zestawienie podjętych i zrealizowanych zobowiązań, podejmujemy pierwszą próbę podsumowania PTTK-owskiego Czynu XX-lecia. Zestawienie obejmuje okres do 31 maja br. i obejmuje zakres, ilość i wartość zobowiązań wyrażające się sumą prawie 2 milionów zł.

Wykaz Zobowiązań z okazji IV Zjazdu Partii i XX-lecia PRL

Lp.	Rodzaj zobowiązania	Ilość godzin przeprac.	Jednostki stosowane	Wartość w zł	Zobowiązania zrealizowane	Do wykonania
1	2	3	4	5	6	7
1.	Organizacja nowych Kół PTTK na terenie zakładów pracy, rozwój sieci organizacyjnych	—	110 Kół	—	38%	62%
2.	Szkolenie organizatorów turystyki i przewodników	—	350 „	—	32%	68%
3.	Wytyczanie tras turystycznych, znakowanie szlaków itp.	450	1 500 km	4 000.—	50%	50%
4.	Organizacja wystaw, konkursów fotograficznych, gablot, kącików wyst., ekspozycji filmowych, wycieczek, odczytów, wyrób pamiątek, organizacja rajdów, zlotów, spływów, ognisk itp.	—	150 imprez	1 034 640.—	31%	69%
5.	Opracowanie dokumentacji technicznej, planów sytuacyjnych, założeń projektowych	—	—	87 800.—	45%	55%
6.	Porządkowanie terenów, sadzenie drzewek, podnoszenie stanu sanitarnego i estetycznego obiektów	6 180	—	42 200.—	65%	35%
7.	Reperacja, konserwacja sprzętu i urządzeń, spol. udział w budowie obiektów	2 700	—	158 290.—	35%	65%
8.	Prace usługowe i eksploat. Domów Turysty	1 600	—	134 000.—	30%	70%
9.	Inne zobowiązania w Okręgach PTTK — ogółem	54 200	—	488 512.—	30%	70%
		65 120	—	1 949 442.—	średnia realiz. wartościowej 631.970 — 32%	1 317 472.— zł

LISTA ODZNACZONYCH ZŁOTĄ ODZNAKĄ PTTK

Uchwałą Plenum Zarz. Gł. PTTK z dnia 3 lipca 1964 r. postanowiono z okazji rocznicy XX-lecia PRL nadać Złotą Odznakę PTTK następującym osobom:

z Okręgu Katowickiego

1. Wajgel Marian
2. Rutkowski Jan
3. Kasprzyk Stefan
4. Zachorowski Stefan
5. Urban Edward
6. Blattan Teobald
7. Suchanek Gerard
8. Walas Kazimierz
9. Aliński Zbigniew
10. Surowiec Daniel
11. Pachelska Barbara
12. Belke Teodor
13. Wesółowski Henryk
14. Bartecki Henryk

z Okręgu Kieleckiego

15. Dąbkowski Witold
16. Dotkiewicz Jerzy

z Okręgu Krakowskiego

17. Drozdowski Michał

z Okręgu Łódzkiego

18. Ramisz Leszek
19. Adamczewski Zygmunt (pośmiertnie)

z Okręgu Olsztyńskiego

20. Sienkiewicz Władysław

z Okręgu Szczecińskiego

21. Przygodzki Adolf

HCP — Poznań

22. Klewenhagen Władysław

Okręg Mazowiecki

23. Chłodziński Tomasz
24. Szczerkowski Zbigniew

z Oddziału Stoletniego — Warszawa

25. Staszczyński Władysław
26. Ciasnocha Alojzy
27. Mikita Wiesław

PTTK, staje się doskonałym łącznikiem i propagatorem zagadnień Turystycznych na terenie macierzystego zakładu pracy.

Tego typu Kół Młodzieżowych na terenie Polski w chwili obecnej pracuje kilkanaście (Poznań, Radom, Sandomierz, N. Huta itp.). Najliczniejszym zarejestrowanym Kółem Młodzieżowym jest Koło zorganizowane przy HCP — Cegielski w Poznaniu. Koło to posiada około 600 członków zorganizowanych w dwóch grupach.

Praca Koła: organizowanie wewnętrznych imprez turystycznych, branie udziału przez najaktywniej pracujących w Kole członków (w formie nagrody) w imprezach turystycznych ogólnokrajowych, organizowanie odczytów i pogadek o tematyce turystycznej. Ogółem w 1963 r. w imprezach turystycznych wzięło udział 950 osób z Koła.

Poza rozwijaniem ruchu turystycznego wśród młodzieży szkół przykładowych, Komisja Młodzieżowa pracująca przy Okręgach PTTK, w oparciu o wytyczne ZG PTTK, nawiązała ścisłą współpracę ze Związkami Zawodowymi. Współdziałanie to daje pozytywne wyniki. Związki Zawodowe przy pomocy PTTK wpływają na właściwe (w aspekcie turystycznym) programowanie imprez organizowanych w ramach wypoczynku niedzielnego — przez zakłady pracy.

Jedynie włączenie się ZMS do działalności turystycznej w środowiskach robotniczych może przyczynić się do aktywizacji tego środowiska oraz wypracowania właściwych form rozwoju turystyki wśród młodych robotników.

Pomimo dużego wkładu pracy Komisji Młodzieżowej na tym odcinku, należy stwierdzić, że działalność nasza w środowisku młodzieży robotniczej jest słaba, brak nam jeszcze wypracowanych form pracy.

Przy silnym rozruchu pozostałych Podkomisji, przyszła kolej na Podkomisję Młodzieży Robotniczej. W pracy z tą młodzieżą liczymy na pomoc Związków Zawodowych, ZMS i Komisji Kół Zakładowych PTTK.

Działalność Komisji Młodzieżowej w środowisku szkolnym

Mówiąc o pracy na tym odcinku, trzeba podkreślić, że jest to dziedzina naszej działalności, w której zaczynamy pracę od początku. Dotychczasowym podstawowym dążeniem Podkomisji było zawarcie porozumienia Towarzystwa z Ministerstwem Oświaty, porozumienia, na podstawie którego PTTK włączy do swojego programu działania turystyczny ruch młodzieży szkolnej.

Podkomisja nasza nie czekając na zakończenie rozmów PTTK — Min. Oświaty, szukała nowych efektywnych form pracy z młodzieżą szkolną. I tak w roku 1962 Oddział Międzyuczelniany PTTK w Poznaniu i Oddział w Żninie zapoczątkowały na zlecenie Komisji Młodzieżowej ZK akcję szkoleniową wśród młodzieży szkolnej.

O PRACY KOMISJI MŁODZIEŻOWEJ ZG PTTK

dokończenie ze str. 4

W roku 1963, w oparciu o zakupiony w roku ubiegłym sprzęt, zorganizowano obozy w Żninie i Sierakowie, którego organizatorem tym razem był Oddział Międzyuczelniany w Warszawie. Ponadto Podkomisja zorganizowała dwa obozy wędrownie po 20 osób o programie organizatorów turystyki pieszych bez sprzętu oraz kolarski w oparciu o sprzęt uczestników. Organizatorami tych obozów była Okręgowa Komisja Młodzieżowa w Gdańsku i Oddział Międzyuczelniany w Krakowie, który zorganizował swój obóz dla przyszłych nauczycieli — organizatorów ruchu turystycznego w szkole — studentów WSP. Rok 1963 dał nam około 400 młodzieżowych organizatorów turystyki.

W roku 1964 Oddział Międzyuczelniany w Warszawie organizuje jeden obóz stały dla 150 osób, natomiast 13 obozów wędrownych rozdzielono na następujące środowiska: O/M Poznań — 60 osób, O/M Warszawa — 40 osób, O/M Kraków — 40 osób, OKTM Wrocław — 40 osób, OKM Olsztyn — 20 osób, OKM

Gdańsk — 40 osób, OKM Kielce — 20 osób.

Szkolenie młodzieży szkolnej w PTTK miało z pewnością bardziej szeroki charakter.

Podobne informacje dotyczące pracy w środowisku szkolnym pozwoliły Komisji Młodzieżowej na wyciągnięcie praktycznych wniosków w zakresie działalności organizacyjnej, programowej i wychowawczej z młodzieżą szkolną, przyczyniły się do kompleksowego ujęcia całości kształtu spraw działalności turystycznej wśród młodzieży szkolnej, ujętych w dokumentach opracowanych przez Komisję Młodzieżową i przedstawionych Kierownictwu ZG PTTK do zatwierdzenia, jako załączniki do Uchwały Plenum w sprawie współdziałania z pionem Oświaty w zakresie turystyki.

Przeprowadzone zostały wstępne konsultacje pomiędzy ZG PTTK a COM Ministerstwa Oświaty w sprawie przeszkolenia w roku 1964 licznej grupy nauczycieli — opiekunów SKKT, którzy przystąpią do realizacji porozumienia PTTK — Mo. Oświaty w nowym roku szkolnym 1964/65.

W oparciu o decyzję Prezydium ZG PTTK z dnia 11.VI.1964 r. Komisja Młodzieżowa przystąpi do zabezpieczenia realizacji porozumienia PTTK — Ministerstwo Oświaty.

Parkingu przy Morskim Oku nie będzie!

Komisja Ochrony Przyrody informuje, że do Zarządu Głównego PTTK wpłynęło wiele protestów z terenowych jednostek Towarzystwa przeciwko zamierzonej budowie parkingu przy Morskim Oku.

Zarząd Główny PTTK uznając jak najbardziej słuszność protestów, wystosował pismo interwencyjne w w/w sprawie do Ministra Komunikacji Piotra Lélińskiego, następującej treści:

„W związku z projektem budowy przy Morskim Oku parkingu samochodowego przeznaczonego dla masowego użytku, pragniemy przekazać Ob. Ministrowi stanowisko naszej organizacji w tej sprawie.

Do Zarządu Głównego PTTK od chwili dotarcia do publicznej wiadomości omawianego projektu wpływają liczne protesty ze strony działaczy i jednostek organizacyjnych PTTK, wyrażające głębokie zaniepokojenie obecnym projektem oraz wysuwające wnioski zmierzające do takiego zakończenia inwestycji komunikacyjnych w rejonie Morskiego Oka, które by zabezpieczyły potrzeby zarówno masowej turystyki, jak też były zgodne z wymogami ochrony przyrody i krajobrazu.

W oparciu o te wnioski oraz o rozważanie fachowych działaczy turystyki i ochrony przyrody, Zarząd Główny PTTK uważa, że:

— aby przyroda mogła służyć człowiekowi, musi być przez niego chroniona,
— turystyka masowa, powszechna powinna się rozwijać jak najbar-

dziej, lecz nie powinna ograniczać się wyłącznie do podróży mechanicznymi środkami lokomocji.

Z tych względów dotarcie uczestników powszechnego ruchu turystycznego szczególnie do obszarów krajobrazowo i przyrodniczo wartościowych, może mieć miejsce przy pomocy mechanicznych środków lokomocji z równoczesnym odpowiednio zaplanowanym przejściem pieszym.

Z tych względów oraz biorąc pod uwagę również przepisy prawne odnoszące się do parków narodowych, Zarząd Główny PTTK wyraża poparcie dla projektu zlokalizowania parkingu na Polanie Palenicy i dopuszczającego ruch wahadłowy pojazdów nie dalej jak do Polany Włosienicy z zakazem postoju na tej Polanie oraz puszczenie na pozostałym 1,5 km odcinku drogi do Morskiego Oka wyłącznie ruchu pieszego. Pragniemy również podkreślić, że lokalizacja parkingu przy Morskim Oku pociągnęłaby szereg dalszych ujemnych w skutkach konsekwencji jak:

— zanieczyszczenie powietrza spalinami wskutek braku odpływu z terenu zastoiskowego tej kotliny oraz hałas,

— rozbudowy zaplecza obsługi niezbędnej dla takiego nagromadzenia pojazdów mechanicznych i turystów.

Wyrażamy przekonanie, że reprezentowana przez nas opinia publicz-

Rady Narodowe a społeczna opieka nad zabytkami

W dniu 17.IV.1964 r. w Ministerstwie Kultury i Sztuki odbyła się pod przewodnictwem Ob. wiceministra Zygmunta Garsteckiego narada z udziałem Kierowników Wydziałów Kultury Prezydów Rad Narodowych województw. Celem narady było omówienie zadań Rad Narodowych w zakresie muzeów i ochrony zabytków. W czasie trwania narady omówiono bardzo szeroko aktualne zadania w tej mierze, a w materiałach będących podstawą obrad zawarte były następujące tezy kierunkowe dla Rad Narodowych:

— popierać rozwój społecznego ruchu regionalnego w zakresie muzealnictwa i rozwój inicjatywy tworzenia regionalnych muzeów społecznych,

— rozwijać nadal współpracę ze związkami zawodowymi, towarzyszami i innymi organizacjami masowymi,

— organizować narady związane z tematyką ochrony zabytków, prowadzić akcje popularyzacji zabytków, kontynuować działalność informacyjną o tematyce zabytko-

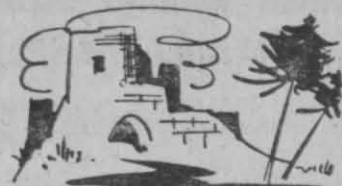
wej, popierać prace wydawnicze w tym zakresie (albumy, foldery, przewodniki, broszury popularno-naukowe),

— w zakresie społecznej opieki nad zabytkami należy wzmocnić współpracę z PTTK i dążyć do rozwijania sieci społecznych opiekunów zabytków, organizować dla nich kursy instruktażowe, na terenie zabytków umieszczać tablice informacyjne.

Przedstawienie tych spraw przed Prezydiami Rad Narodowych jest realizacją ze strony władz państwowych postanowień Ustawy z dnia 15.II.1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz. U. nr 10/1962, poz. 48).

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze jako wykonawca zadań ustawowych w zakresie społecznej opieki nad zabytkami ma więc wszelkie dane ażeby występować i otrzymywać poparcie w swej działalności w tym zakresie ze strony Rad Narodowych.

Należy tu jednak stwierdzić, iż zasadnicza, ogólna działalność PTTK jest dotowana w pewnym stopniu przez resort turystyki (GKKFiT), w związku z czym nie może być również ogólnie dotowana przez resort kultury.

Ewentualne środki finansowe Rad Narodowych mogą być więc przeznaczone na wykonywanie określonych, konkretnych zadań w ramach np. upowszechniania kultury. Stąd też wynika obowiązek dla Komisji Okręgowych i Oddziałowych Ochrony Zabytków PTTK odpowiedniego przygotowania programów swego działania z konkretnymi co do terminów i form zadaniami. W ten sposób współdziałanie jednostek organizacyjnych PTTK i organów Rad Narodowych pozwoli na rozszerzenie zakresów pracy dla społeczeństwa przy pomocy samego społeczeństwa, zorganizowanego w określone grupy działania.

Współpraca PTTK z Radami Narodowymi nie jest żadnym „novum” i mamy wiele przykładów i dowodów pozytywnych wyników tej współpracy dla obu stron, należy tylko rozszerzać tę współpracę i na odcinku rozwijania społecznej opieki nad zabytkami doprowadzić do najściślejszego powiązania między władzą ludową a społeczeństwem.

F-ka

na szerokich rzesz działaczy i turystów wpłynę na zajęcie przez Obywatela Ministra stanowiska zgodnego z przedstawionymi postulatami.

PREZES ZG PTTK
(—) Piotr Gajewski

W dniu 24 czerwca br. odbyła się wizja lokalna w rejonie Morskiego Oka pod przewodnictwem Wiceministra Komunikacji inż. A. Gajkowi-cza z udziałem z-cy Przewodniczącego Państwowej Rady Ochrony Przyrody min. Wł. Bienkowskiego, Przewodniczącego Rady Tatrzciańskiego Parku Narodowego prof. dr W. Goetla, dyr. Centralnego Zarządu Dróg Publicznych inż. Busznia, kier. Wydz. Ekonomicznego KW PZPR — Kraków mgr. Kielara, dyr. Zarządu Ochrony Przyrody dr. T. Szczęsnego, dyr. TPN inż. Marchlewskiego, dyr. FWP Okr. Kraków ob. Bucyka, Naczelnika Wydz. Ruchu Krajowego GKKFiT ob. Pieluszka, kier. Dz. Zagadnień Krajoznawczych ZG PTTK mgr. B. Siadka, przedstawiciela Okr. PTTK Kraków J. Wojnarskiego, przedstawicieli władz administracyjnych woj. krakowskiego i innych. W wyniku konferencji uznano za niewskazane budowę parkingu przy Morskim Oku. Zapadła natomiast decyzja wybudowania jednego parkingu na Palenicy ok. 7 km od Morskiego Oka i drugiego mniejszego na Włosienicy w odległości 1,5 km od Morskiego Oka, gdzie zostanie zatrzymany ruch samochodowy i motocyklowy, a dalsze dojście może odbywać się wyłącznie pieszo.

(J. Z.)

Imprezy Imprezy Imprezy Imprezy

XXIII Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Dunajcu

Organizatorzy XXIII Międzynarodowego Spływu Kajakowego na Dunajcu zareklamowali swą imprezę jako najstarszą, najpiękniejszą, najciekawszą i największą imprezę w turystyce kajakowej na świecie. Nie ma w tym chyba wiele przesady. Impreza całkowicie zasługuje na wszystkie wymienione wyżej superlatywy, a dowodem jej popularności jest coraz większa liczba zgłoszeń krajowych i zagranicznych.

Kilka słów o XXIII Spływie, który odbył się na trasie Nowy Targ — Nowy Sącz w dniach 28—31 maja. Impreza była piękna, przeprowadzona bardzo sprawnie, przez doświadczonych organizatorów, pogoda przez cały czas wspaniała, warunki dość trudne, wskutek niskiego stanu wody na Dunajcu. Zainteresowanie i pomoc władz, mam tu na myśli nie tylko „czynniki” lokalne ziemi nowotarskiej i nowosądeckiej, ale także i Komitet Wojewódzki PZPR i Wojewódzką Komendę MO — bardzo duże.

Zharmonizowanie wysiłków organizatorów: Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Polskiego Związku Kajakowego,

Wojewódzkiego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w Krakowie oraz Redakcji „Echo Krakowa”, przyczyniło się do sprawnego przeprowadzenia tej trudnej organizacyjnie imprezy. „Języczek u wagi” każdej masowej imprezy turystycznej — sprawa wyżywienia została rozwiązana na „piątkę”, szczególnie na terenach działalności Nowosądeckich Zakładów Gastronomicznych.

Organizatorzy przygotowani byli na 1500 uczestników, udział wzięło o 168 więcej. Z gości zagranicznych najliczniej stawili się Czechosłowacy 230 osób, NRD 29, NRF — 8, oraz obserwator, Prezes Hiszpańskiej Federacji Kajakowej Dionisio de la Huerta.

Wśród uczestników krajowych największą grupę stanowili PTTK-owcy.

Główną nagrodę kryształowy Puchar Przechodni Dunajca zdobyło koło PTTK Nr 26 PZGS Nowy Sącz, osiągając 3539 pkt. Zwycięzcy otrzymali również nagrody Prezesa PTTK i Prezesa PZK.

Dalsze miejsca w kolejności zajęli: DKSV Motor NRD 3402 pkt., K.S. „Start” Nowy Sącz 3053 pkt.,
dokończenie na str. 12

Plenum Komisji Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK

W dniu 30.V.1964 r. odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK.

Zebrań otworzył przewodniczący Komisji dr Tadeusz Szczęsny, witając serdecznie obecnych, wśród których byli: Sekretarz Generalny ZG PTTK Stefan Strogulski, członkowie prezydium ZG Feliks Kancelerz, szef Zespołu Programowego Wojciech Militz oraz przedstawiciele Polskiego Związku Wędkarskiego, Ligi Ochrony Przyrody, PP „Orbis”, PP „Wisła” i inni.

Na wstępie na wniosek dr. Szczęsnego zebrani uczcili chwilą ciszy pamięć dr. Józefa Kołodziejczyka, zasłużonego działacza PTTK, który ZG do ostatnich chwil swego życia współpracował z Komisją Ochrony Przyrody. Następnie przewodniczący omówił stan ochrony przyrody w okresie XX-lecia PRL z uwzględnieniem działalności towarzystw turystyczno-krajoznawczych, stwierdzając, że poważne osiągnięcia w zakresie ochrony przyrody w okresie istnienia Polski Ludowej są w poważnej części zasługą PTTK i towarzystw poprzedzających powstanie PTTK.

W drugim punkcie zebrania wygłoszony został referat przez mgr Marię Łuczyńską i dr. Janusza Bogdanowskiego, w którym zwrócono uwagę na brak odpowiednich map i przewodników po terenach jury krakowsko-częstochowskiej — co przyczynia się do nasilenia masowej turystyki na niewłaściwych terenach, mających szczególne znaczenie ze względu na ochronę przyrody.

W dalszym punkcie zebrania z-ca przewodniczącego kol. mgr Władysław Olendzki przedstawił zebrany sprawozdanie z działalności Komisji za okres 1963 r. do maja 1964 r., plan pracy i budżet na 1964 r., po czym przystąpiono do dyskusji.

W wyniku obrad podjęte zostały następujące uchwały:

1. protest przeciwko projektowanej budowie parkingu samochodowego przy Morskim Oku,
2. rozpropagowanie akcji podjęcia opieki nad nowo zalesionymi terenami na Śląsku przez tamtejsze zakłady pracy.

Ze względu na istotne w treści i potrzebne działaczom i pracownikom PTTK wiadomości zawarte w obu referatach wygłoszonych na Plenum, Komisja postanowiła je powielić i przesłać do Okręgów.

(Z. J.)

TYMCZASOWY REGULAMIN PRACY OPIEKUNÓW SKKT PRZY ZARZĄDZIE ODDZIAŁU PTTK

dokończenie ze str. 6

- ogólny nadzór nad działalnością programowo-organizacyjną SKKT.
- Do zadań Sekretarza Rady między innymi należy:
  - prowadzenie czynności administracyjnych Rady,
  - w porozumieniu z Przewodniczącym, zwoływanie zebrań Rady,
  - prowadzenie ewidencji członków Rady i SKKT.
- 8. Posiedzenia plenarne Rady odbywają się nie rzadziej jak dwa razy w roku.
- 9. Zebrania Prezydium są zwoływane pisemnie wg potrzeb nie rzadziej jednak jak raz na dwa miesiące.

III. Przepisy końcowe

1. Prawo interpretacji niniejszego regulaminu lub spraw w nim nie poruszonych przysługuje ZG PTTK w porozumieniu z Min. Oświaty.
2. Regulamin niniejszy zatwierdzony Uchwałą Plenum z dnia 3.VII.64.

Oddział PTTK Ziemi Wałbrzyskiej informuje:

Oddział prowadzi żywą działalność szkoleniową chcąc pokryć stale rosnące zapotrzebowanie na aktywność turystyczną. W m-cu kwietniu zakończył się pierwszy kurs dla organizatorów turystyki w zakładach pracy zorganizowany w schronisku „Andrzejówka”. W kursie wzięło udział ok. 30 aktywistów wytypowanych przez Rady Zakładowe, ZMS z zakładów pracy miasta i powiatu. Ilość przeszkolonych na kursie jest jednak zbyt mała i na pewno nie zaspokoi potrzeb w pełni sezonu. Zgodnie z uchwałą CRZZ na każdym 500 pracowników zakładu winien być przeszkolony przynajmniej jeden organizator turystyki. Tymczasem? Niektóre zakłady pracy łączące po parę tysięcy osób załogi delegowały, jak z łaski — po jednym kandydacie, inne wcale nie odpowiedziały na pismo PTTK. Organizowane wycieczki turystyczne i niedzielne „wyraje” będą najlepszym sprawdzianem, kto i jak je organizuje. Tym bardziej, że w obecnym sezonie zaczyna działać sieć kontrolerów wycieczek uprawnionych wprowadzić nie do nakładania.. mandatów lecz do zgłaszania instancjom nadzernym faktów niewłaściwie zorganizowanej wycieczki, nieodpowiednio zachowujących się uczestników wycieczki itp. W dniu 11 maja br. zakończył się drugi kurs organizatorów wycieczek zorganizowany przez PTTK dla nauczycieli — opiekunów szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych na terenie powiatu. W kursie wzięło udział ok. 20 osób.

Dla najlepszych Kół PTTK w zakładach pracy oraz kół szkolnych ufundował Zarząd Oddz. PTTK w Wałbrzychu nagrody rzeczowe wartości 5 tys., 3 tys. i 2 tys. zł. w sprzeczce turystycznym. Ocena działalności kół dokonana będzie po zakończeniu sezonu, a pod uwagę brana będzie praca organizacyjna i rozwój Koła, ilość uczestników wycieczek, ilość zdobytych odznak PTTK, udział w imprezach turystycznych itp.

„VI Rajd Tysiąclecia” organizowany przez Oddział Miejski PTTK we Wrocławiu z metą na Zamku Książ k. Wałbrzycha zgromadził blisko 1800 uczestników. Piękna pogoda sprawiła również, że co najmniej drugie tyle wycieczkowiczów przybyło również do Parku w Książu.

Wycieczkowicze i turyści oprócz zwiedzania Zamku gdzie oprowadzali przewodnicy, przyglądali się pokazom hipicznymi. Prawdziwy „raj” dla filatelistów stanowiła możliwość uzyskania specjalnego datownika z okazji „Dni Zabytków” w uruchomionym doraźnie Urzędzie Poczтовым pn. „Wałbrzych I — Zamek — Książ”. Duże brawa dla uczynnej wałbrzyskiej Poczty!

Na Zamku Książ odbyła się również inauguracja „Dolnośląskich Dni Ochrony Zabytków”. Wnioski z imprezy w Książu są niewesołe. Zamek straszny zdewastowaniem. Kilkanaście ruchomych bufetów na samochodach nie zdołało nakarmić i napić tysięcy spragnionych. Na Zamku Książ konieczne jest schronisko PTTK z odpowiednim zapleczem ulokowane w tzw. „bibliotece” zamkowej. Niestety — bibliotekę dzierżawi formalnie, lecz praktycznie nie wykorzystuje Łódzki Związek Spółdzielni Pracy z Łodzi, który w oficynach zamkowych otwiera na okres 2 miesięcy kolonie letnie. Budynek biblioteki jest „awaryjną” świetlicą Kolonii w czasie deszczu.

Pertraktacje PTTK ze Związkiem Spółdzielni nie doprowadziły do pomyślnego rozstrzygnięcia. Najwyższy czas, aby sięgnąć do Uchwały Prezydium Rady Ministrów, która uprawnia Rady Narodowe do rozwiązania lub nowelizacji umów o dzierżawę budynków nie wykorzystanych przez cały sezon w regionach turystycznych.

WIOSENNE PLENUM KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

Plenum Komisji Turystyki Pieszej obradowało tym razem w Łodzi. Oprócz członków Plenum w obradach wzięli udział: Sekretarz Generalny PTTK — kol. Stefan Strogulski, Szef Zespołu Programowego — kol. Wojciech Militz, przedstawiciel Zarządu Okręgu PTTK — kol. Tadeusz Kamiński, oraz przedstawiciele Komisji Turystyki Kołarskiej i Górskiej ZG PTTK. Zebraniu przewodniczył kol. Adam Słomczyński — Przewodniczący Komisji.

Jak wynika ze sprawozdania z działalności Komisji za okres od ostatniego Plenum w dn. 20.X.1963 r. w Chodzieży do dn. 15.V.1964 r. najważniejsze zagadnienia, którymi zajmowała się Komisja w podanym okresie to:

— dalszy rozwój działalności w ogniwach terenowych za pośrednictwem Podkomisji do Spraw Aktywizacji. W ślad za Podkomisją dla Spraw Aktywizacji Ziem Północnych zrzeszającą przedstawicieli OKTP Białostok, Bydgoszcz, Gdańsk, Koszalin, Olsztyn i Szczecin, została powołana Podkomisja dla Spraw Aktywizacji Ziem Małopolskich zrzeszająca OKTP: Kielce, Kraków i Rzeszów. W trakcie organizacji jest również Podkomisja dla Spraw Aktywizacji Ziem Dolnośląskich;

— przygotowania do centralnej masowej imprezy turystyki pieszej, jaką będzie w tym roku XIII Ogólnopolski Rajd Pieszy połączony z marszami na orientację — w dn. 18—22.VII.br. na terenie woj. lubelskiego. Rajd ten organizowany jest w ramach Centralnego Złotu Turystycznego XX-lecia PRL do Lublina i wchodzi w skład imprez turystycznych z okazji Centralnych Spartakiad XX-lecia. Ponieważ z Kalendarza Imprez Centralnych został skreślony tradycyjny Rajd dla Turystów Wysoko Kwalifikowanych (podyktowane to zostało koniecznością koncentracji wszystkich turystów pieszych w manifestacji lipcowej) — z inicjatywy OKTP — Wrocław odbędzie się Dolnośląski Rajd Pieszy Wysoko Kwalifikowany na orientację — przebiegający na terenie Polski i CSRR — termin 2—9.VIII. br.

— przygotowuje się już październikowy Zlot Przewodników Turystyki Pieszej, który na zlecenie NPP — ZG organizuje OKTP — Okręgu Mazowieckiego.

— kadra przewodników turystyki pieszej wzrosła w okresie sprawozdawczym o 73 osoby i liczy obecnie 497 przewodników. Duży nacisk Komisja kładzie na szkolenie nowych kadr przewodnickich oraz doszkalanie przewodników posiadających już uprawnienia.

Poraz pierwszy w tym roku w dn. 26—28.VI.br. odbył się kurs dla organizatorów imprez na orientację — prowadzony przez OKTP — Wrocław. Odbyły się w okresie sprawozdawczym już 3 kursy dla przewodników turystyki pieszej, do końca roku przewiduje się ich jeszcze ok. 9. Kursy organizują poszczególne OKTP opierając się na ramowych programach szkolenia.

— dalsza współpraca z Komisją Kół Zakładowych doprowadziła do porozumienia, na podstawie którego przewodnicy turystyki pieszej otrzymują po dopełnieniu niezbędnych formalności uprawnienia organizatorów turystyki w zakładach pracy.

— powołana została Podkomisja Imprez na Orientację — z siedzibą we Wrocławiu; w skład jej wchodzi zainteresowani przedstawiciele OKTP. Sprawa dalszego rozwoju imprez na orientację w Polsce, a szczególnie wśród młodzieży była przedmiotem dyskusji na naradzie przedstawicieli ZG PTTK, KTP, KTN, KTG i KTKOL w m-cu maju br.

— staraniem Komisji zorganizowane zostały w br. przez BTZ wycieczki zagraniczne kwalifikowane: 3 turnusy na Węgry i 2 do NRD.

Omawiając główne kierunki działalności programowej KTP — ZG na r. 1964 — Przewodniczący kol. A. Słomczyński podkreślił w szczególności: rolę przewodników turystyki pieszej w pracy kół zakładowych PTTK, pracę przewodników wśród młodzieży, dalszy wzrost kadr aktywu społecznego, konieczność starannego przygotowania imprez pieszych organizowanych w ramach obchodów XX-lecia PRL (staranny dobór tras, uatrakcyjnienie programów zakończenia, oszczędność i gospodarność w sprawach finansowych), główny nacisk należy położyć w br. na mobilizację turystów pieszych do wzięcia udziału w XIII Ogólnopolskim Rajdzie Pieszym w ramach Centralnego Złotu XX-lecia do Lublina — który będzie sprawdzianem aktywności i prężności naszej Komisji.

Kol. Stanisław Trzeciak omówił sprawy regulaminowo-organizacyjne ogniw terenowych KTP. Regulamin Ramowy Podkomisji KTP — ZG — PTTK dla Spraw Aktywizacji Turystyki Pieszej ustanawia podkomisje jako organ współpracy zainteresowanych OKTP i pomocniczy organ KTP. Głównym zadaniem Podkomisji jest udzielenie pomocy instruktażowej i organizacyjnej OKTP i za ich pośrednictwem Oddziałowym KTP.

W ożywionej dyskusji zabrał również głos Sekretarz Generalny ZG — PTTK kol. S. Strogulski. Podkreślił on rolę aktywu społecznego w działalności PTTK, a w zakresie turystyki kwalifikowanej rolę aktywu turystyki pieszej — tej najbardziej masowej i popularnej dyscypliny. Zwrócił uwagę na szereg istotnych zagadnień jak dalszy rozwój i znaczenie naszego Towarzystwa, współpracę ze związkami zawodowymi, obecnie podpisaną umowę o współpracę z Min. Oświaty i wynikające z niej kierunki działania dla PTTK w środowiskach młodzieżowych. Zapewnił ze swej strony zainteresowanie sprawami turystyki pieszej i chęć przyjęcia z pomocą Komisji w jej dalszych pracach i poczynaniach.

Z wniosków, które uchwaliło Plenum warto wymienić następujące:

— należy ściślej powiązać pracę Komisji Kół Zakładowych ze Społecznymi Komisjami Programowymi i Turystyki Kwalifikowanej — również i przez udział przedstawicieli tych komisji w pracach Komisji Kół Zakładowych.

— zapewnić Komisjom Turystyki Kwalifikowanej współudział w szkoleniu organizatorów turystyki w zakładach pracy.

— wprowadzić do zespołów organizatorów turystyki w zakładach pracy problematykę komisji turystyki kwalifikowanej.

— włączyć do współzawodnictwa pomiędzy Okręgowymi Komisjami TP pracę przewodników z danego terenu w kołach zakładowych i szkołach, oraz w środowiskach młodzieży pracującej.

— włączyć się do prac Komisji Młodzieżowej ZG PTTK nad przygotowaniem programów działania ze Szkolnymi Kołami Krajoznawczo-Turystycznymi.

— w większym niż dotychczas stopniu uwzględnić specjalne trasy dla młodzieży na imprezach turystycznych pieszych.

— ze względu na specjalne znaczenie Ogólnopolskiego Rajdu Pieszego odbywającego się w ramach XX-lecia PRL zaliczyć trasę Nr 15 tegoż rajdu na dużą złotą OTP.

dokończenie na str. 12

O PRACY KOMISJI MŁODZIEŻOWEJ ZG PTTK

Przewodnictwo studenckie

Podpisanie porozumienia PTTK — ZSP stworzyło właściwy klimat w środowiskach studenckich do wyjaśnienia sytuacji organizacyjnej w przewodnictwie studenckim PTTK. Załączona tabela obejmuje aktualną sytuację o stanie ilościowym przewodników studenckich zrzeszonych w SKPT (Studenckich Kołach Przewodników Turystycznych PTTK).

Autostop

Młodzieżowy charakter Autostopu określają następujące dane:

- 32% uczestników — studenci
- 40% uczestników — uczniowie
- 28% uczestników — pracujący

z tego tylko 14% w wieku ponad 25 lat.

W związku z powyższym nasuwa się wniosek, że Komisja Młodzieżowa powinna mieć większy niż dotychczas wpływ na działalność i ukierunkowywanie akcji Autostop. Dotychczas bezpośredni wpływ Komisji Młodzieżowej na akcję Autostop był niewielki.

Jedynie Oddziały Międzyuczelniane prowadziły sprzedaż książeczek Autostop, sprawowały opiekę nad Klubami Autostop i organizowały bazy noclegowe.

WIOSENNE PLENUM KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

c.d. ze str. 11

Ponadto Plenum podjęło następującą rezolucję: Plenum Komisji Turystyki Pieszej ZG — PTTK zebrane w dniu 17.V.1964 r. w Łodzi protestuje przeciwko projektowanej budowie parkingu przy Morskim Oku na 200 autokarów i samochodów. Obiekt taki spowodowałby ogromne zniszczenie i zeszpecenie Morskiego Oka, naruszenie ciszy i spokoju Tatr, stojąc w rażącej sprzeczności z charakterem miejsca.

Ze względu na złożenie rezygnacji z członkostwa w Prezydium i Plenum KTP przez kol. Irenę Grabowską — na jej miejsce został wybrany przez akklamację — znany aktywista turystyki pieszej kol. Henryk Tomkiewicz.

W godzinach popołudniowych odbyła się wycieczka szkoleniowa dla uczestników narady — pod kierunkiem przewodnika turystycznego kol. Feliksa Brysia.

Uczestnicy zwiedzili Zakłady Włókien Sztucznych w Łodzi „Anilana”, pałac magnacki z r. 1902 — rodziny Poznańskich — obecnie siedziba Prezydium WRN — Łódź. Obejrżeli nowe — powstałe po wojnie dzielnice Łodzi — współczesne budownictwo mieszkaniowe, i Szkołę Tysiąclecia, parki, zieleńce i sta-

Środowisko	SKPT	Stan aktualny		Prze- szkoleni w r. 1963	Plan na 1964	
		Przew.	Kandy- daci		Przew.	Kandy- daci
Katowice	tak	20	1	20	0	0
Kraków	tak	20	54	20	30	100
Lublin	nie	12	—	—	SKPT	—
Poznań	nie	53	45	21	40	—
Warszawa	tak	17	49	17	30	80
Razem		3	124	78	100	180

Sprzedaż książeczek przez OM w ostatnich latach w sztukach:

OM	1961 r.	1962 r.	1963 r.	Przewidy- wano 1964 r.
1. Warszawa	6 000	7 500	6 000	10 000
2. Kraków	500	500	500	500
3. Lublin	—	—	500	500
4. Gdańsk	—	—	—	500
5. Poznań	500	500	500	500

Dofinansowanie ze środków Autostopu Oddziałów Międzyuczelnianych, prowadzących bazy noclegowe:

OM	1961 r.	1962 r.	1963 r.	Przewidy- wano 1964 r.
Warszawa	100 000	70 000	64 000	70 000
Poznań	—	20 000	86 000	—
Oddziały niestud.	20 000	15 000	13 000	25 000

XXIII MIĘDZYNARODOWY SPŁYW KAJAKOWY NA DUNAJCU

c.d. ze str. 9

T. J. Liąz Jabłonec CSRS 2203 pkt., Koło PTTK przy ZPW im. J. Kluski z Bielska-Białej 1885 pkt.

Indywidualnie w dwójkach kajakowych najlepsza była obsada Koła PTTK nr 26 M. Drzała i Z. Świątkowski przed swoimi kolegami z Koła PTTK J. Hajdukiem i J. Wysowskim.

PTTK-owcy zajęli tu także miejsce od 4 do 8.

Wśród kobiet najlepszą była Krystyna Bodziona ze „Startu”

Nowy Sącz, a w jedynkach mężczyzn Zbigniew Kmiec (Koło PTTK Nr 26).

W klasie kanadyjek i pramic bezkonkurencyjni okazali się goście z Czechosłowacji.

Nagród było wiele. Ofiarowali je organizatorzy, goście i organizacje społeczne. Szkoda tylko, że nie rozszerzono grona zdobywców nagród na większą ilość uczestników. Zbyt wielu czołowych kajakarzy-turystów uzyskało po kilka nierez nagród.

dion sportowy. Na zakończenie Radogoszcz — piękny obelisk wzniesiony ku czci Polaków zamordowanych w czasie okupacji hitlerowskiej, w miejscu dawnego więzienia i przejściowego obozu koncentracyjnego.

Komisja Turystyki Pieszej ZG — PTTK składa serdeczne podziękowanie ZO — PTTK i OKTP — Łódź za sprawne i staranne organizacyjnie przygotowanie Plenum i wycieczki.

Wanda Bem

SPROSTOWANIE

W numerze 64 Biuletynu Informacyjnego zamieściłmy notatkę pt. „Tatry w poezji” J. Kasprowicza. Impreza pod powyższym tytułem odbyła się w miejscowym Liceum Ogólnokształcącym w Strzelnie a nie w Strzelinie jak błędnie podaliśmy.

Za błąd przepraszamy czytelników i autorkę informacji kol. R. Keslerową.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictw
Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel: 26488
Wydaje: Agencja Wydawnicza „Ruch”
Nakład: 5000 egz.
Zakł. Graf. „Ruch” W-wa, zam. 902-64 Z-27